ئایا مردن بە کۆرۆنا، لاوازی جەستەییە یاجیاوازی کۆمەڵایەتیە! ... عبدالرحمن محمد(مەلا رەحمان ئاوارەکان)

لەو ووڵاتانەی کە دەزگاکانی ئامار و پلان دانان تیایاندا زانستی و بڕواپێکراوە، کە ئەنجامگیرییەکانیان لە سەر بناغەی داتا و ژمارەیە، ڕێژانە بە ووردی بە دوایی هۆکار و ئەنجامەکانی ئەم پەتای کۆڤید١٩ وەن، بزانن لە چ توێژو و چینێک، لە کام گەڕەک و ناوچەیەک، لە لەشی چ جۆرە مرۆڤێکدا ، زیاتر ئەم پەتایە بڵاو دەبێتەوە و زیاتر تاکەکانی توووش دەبن و ڕووبەڕووی مەرگ دەبنەوە، بۆیە پێویستە ئەمەش تێگەیشتنمان هەبێت لە سەر ئەم پەتا تازەیە.

بۆیە، زۆربەی هێزە ڕاستڕەوەکانی جیهان و تا مەزهەبیە باوەکانی کۆمەڵگای ڕۆژهەلاتیش، ئەم پەتایە و کارکردەکانی دەبەستنەوە بە بایۆلۆجی یا پێکهاتەیی جەستەیی مرۆڤەکانەوە، لە دەرئەنجامدا مرۆڤە تووشبووەکان تاوانبار دەکەن کە نەیانتوانیووە تەندروستی خۆیان ڕاگرن و سیستەمی بەرگریان لاوازە! یا جیاوازی پێکهاتەی نەژادی نێوان ئاسیایەکان و ئەفریقیە ڕەش پێستەکان و ئەمەریکای باشوور! کە ئەمە درێژ کراوەی ئایدۆلۆژیایی ڕەگەزپەرستیە کە دەیان کۆمپانیای زەبەلاح لە پشتیەوەتی و دەیەوێت، بیر و هۆشی ئینسانەکان لە هۆکارە بنەڕەتیەکان دوور بخاتەوە و چەواشەی بکات.

بۆیە ئەم کارە خورافی و بێ بنەمایانە دەبێت بخرێنە ژێر باس و لێکۆڵینەوە و خەڵکی لێ ئاگادار بکرێتەووە و شەرمەزار بکرێن بە ئەم بەچونە نازانستیانە.

نموونەکان زۆرن، با لە کەرکووکەوە دەست پێ بکەین، چونکە ئاماری تووشبوان زۆر زۆرە و بزووتنەوە ئیسلامیەکان بە تایبەتی سەلەفیەکان چووەتە نێو زۆربەی خێزانەکانی ئەو شارەوە(بە تایبەتی خێزانە کرێکار و زەحمەتکێشەکان) وشەوەیەک لە فەزایی تاڵیبانەکانی ئەفغانستانی بە سەر ئەو شارەدا زاڵ کردووە! ئیتر جۆرێک لە بڕوانەبوون بە ڤایرۆس و مەرگێکی دیاریکراوو کە کەس ناتوانێت یەک چرکە یا کاتژمێر پاشی بخا یا پێشی بخات لە نێو خەڵکیدا بڵاووە ، گوێ لە ڕێنمایی و ئامۆژگاریەکان کەمترە، کەسێک دەڵێت:

ئەمڕۆ لە گەڕەکی پیشەسازی کەرکوک(حی الصناعة)، تەماشام کرد تەنکیەکی ئاو دانراووە، پەرداخێکی بە سەرەوەیە، دوازدە ١٢ کەس ئاوی بەو پەرداخە خواردەووە!؟ دەڵیت بە کابرایەکم گووت ئەوە نا بێت، ناتەندروستە و تووشی کۆرۆنا دەبن، نا بێت بە یەک پەرداخ ئاو بخۆنەوە، دەڵێت کابرا گووتی، مەترسە ، تەنها بڕوات بە خوا و نێردراوەکانی و خزمەتکارانی مالی خودا هەبێت، تووشی کۆرۆنا نابیت!؟ دەڵێت منیش پێیم گوت: عەنتەرەی کوڕی شەداد(یەکێک بوو لە شاعیرو فەرماندەکانی ئیسلام) ، ڕۆژێک گایەک بە دواوەوەی بوو ڕای دەکرد لە ترسا، پێیان گوت تۆ عەنتەری چۆن دەترسیت لەو گایە؟ دەڵێت عەنتەرە گوتی: کێشەکە ئەوەیە، ئەو گایە نازانێت عەنتەرەی کوڕی شەداد کێیە! ئەمەش یەکێک لەو خاڵانەی کە زۆرێک لەو خەڵکانەی کۆمەڵگای ئیسلامی، خۆی ناشارێتەوە و خۆی و هەزارانی تر توش دەکات، دوایی دەڵێن، کەسەکە خۆی فشاری خوێن و شەکرە و جگەرو پەنکریاسی تەوا و نەبوو!؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟

بە پیی ئامارەکانی ئەوروپا و ئەمەریکا، زۆرێک لە ڕەش پێست و کەمایەتیە نەتەوەکانی تر تووشی ئەم پەتایە بوون، کە زیاترن لە دانیشتوانە ئەسڵیەکان یا سپی پێستەکان. بە پێی ئامارەکان، خەڵکی ڕەش پێست و کەمە نەتەوایەتیەکان، کارە سەرەکیەکان دەکەن، ئەم کارانە ئەوانەن لە هەندێک کارگەی بنەڕەتین و نا بێت بوەستن، یا کاری جێگەی پیرو پەکەوتەکان و شۆفێری پاس و سیستەری نەخۆشخانەکان□ن، کە ناتوانن وەک کارەکانی بەڕێوەبردن لە ماڵەوە لە سەر کۆمپیوتەر و بە ئۆنلاین کارەکانیان ڕاپەڕێنن و ت□ک□او□یان زۆرە و زیاتر دوچاری تووسبوون دەبن بەم پەتایە.

خاڵێکی تری، ئەم خەڵکە کرێکار و زەحمەتکێشانە، زیاتر بە هۆکارەکانی گواست□ن□وەی گشتی هاتووچۆ دەکەن و لە جێگا داخراوەکان□دا زیاتر ئەم ڤایرۆس□ ب□□اووە. یا بە گشتی گەڕەکە هەژارنشینەکان، زیاتر قەرەباڵەغ و تێکەڵاو□. بە پیی ئامارەکان لە بیست ٢٠ ڕەش پێست و کەمە نەتوایەتیەکانی ئەوروپا، کەسێک توش دەبێت بەرامبەر تەنها یەک لە سەد کەس لە سپی پیستێک یا هاووڵاتیە ئەسڵیەکان، هەروەها ئامارەکان تووشبوان لە نێوو کۆمۆنیتی بەنگلادیشی و پاکستانیدا بە ڕادەیەک لە نێو کۆمینیتیەکانی تردا کەمترە، ڕادەی ژنانی بەنگلادیشی لە نێو کرێکارە سەرەکیاکاندا، کە دەبیت و حەتمیە بڕۆنە سەر کار لە هەر مەترسیەکیشدا بێت ٤٣٪ یە!

بۆیە ، ئەو قڵیشتە یا جیاوازیە کۆمەڵایەتیەی کۆمەڵگای بەشەریەت، کە ئینسانەکانی بە سەر چین و توێژەکاندا دابەش کردووە، سەرچاوەی نەهامەتیەکانی هەموو کۆمەڵگایە، بە تایبەتی چینی کرێکارو زەحمەتکێشی کۆمەڵگا، کە لە هێزی دەست و بازووی زیاتر هیچی تری

نیە تا بە گەڕی بخات بۆ دابینکردنی بژێوی ژیانی!، ئامارەکانی کوردستانی لای خۆمان ڕۆژانە شاهیدی چەندین کردەوەی خۆکوژین و جیابوونەوەی هاوسەرەکانن و هەڵهاتنی لاوانن!

بۆیە، توشبوانی کۆرۆنا، یا کۆڤید١٩، ئەو خەڵکانەن، وەک دەڵێن(ئەگەر ئاگریش ببارێت، دەبێت هەر بچنە دەرەووە بۆ پەیداکردنی پارویەک، لوقمەیەک، بۆ منداڵەکانیان، زارۆکەکانیان، بێچووک□کانیان).

ئەگەر لەش و لارمان لاواز بێت و توشی بەدخۆراکی هاتبێتین و کۆمەڵێک نەخۆشیمان تیادا بێت، گەڕەکەکانمان زۆر قەرەباڵەغ بێت و ئەگەر چەند سەر خێزان لە یەک خانوودا بژێین و ئەگەر نەتوانیی دووری یەک بین چونکە ئێمەی زەحمەتکێش، هەموو کاتێک پێویستمان بە یەکە، ئەگەر بۆ قەرزکردنی مشتێک پارەش بێت، دەبێت ڕۆژانە یەکتر ببینین.

azzady22@gmail.com 9/8/2020